

Espoon piispa Kaisamari Hintikka

Kirkolliskokouksen avajaismessu, Turku 4.11.2019

Matteuksen evankeliumi 22:1–14, 21. sunn. helluntaista

Hyvä kirkolliskokousedustaja, kiitos, että olet vastannut kutsuun myöntävästi. Itse asiassa: kiitos, että olet vastannut myöntävästi kahteen kutsuun. Sillä ilman näitä kutsuja ja ilman molempiin annettua myöntävää vastausta sinä et olisi nyt siinä.

Ensimmäinen kutsu on se, jonka olet saanut kasteessa. Jumala on kutsunut sinut lapsekseen, elämään hänen yhteydessään ja kulkemaan Kristuksen seuraajana. Jumala on kutsunut meidät kristityt rakentamaan Jumalan valtakuntaa jo nyt tässä maailmassa. Tähän kutsuun myöntävästi vastaaminen on perimmäinen syy siihen, miksi olemme täällä.

Toinen kutsu, johon olemme vastanneet myöntävästi, on tullut seurakunnalta ja kirkolta. Meidät on kutsuttu luottamushenkilöiksi, vastuunkantajiksi tässä Suomen evankelisuterilaisessa kirkossa, ja sen kautta koko Kristuksen kirkossa. Kiitos siitä, että olet vastannut myöntävästi tähän kutsuun rakentaa Jumalan valtakuntaa kirkolliskokouspäätäjän työllä

Jumalan valtakunta on Jeesuksen opetuksen keskus. Se toistuu hänen puheessaan uudestaan ja uudestaan. Me tiedämme siitä monenlaista: ”Jumalan valtakunta on tullut lähelle...” tai ”Jumalan valtakunta on jo teidän keskellänne.”, ja että sinne pääsevät prostituoidut, verovirkailijat ja lasten kaltaiset – mutta rikkaalle sinne pääseminen on mahdotonta.

Jeesus katsoo parhaaksi kuvata Jumalan valtakunnan todellisuutta vain vertauksin. Jumalan valtakunta on kuin pienin kaikista siemenistä, ja silti siitä kasvaa suuri puu, niin suuri, että taivaan linnut rakentavat pesänsä sen oksille. Jumalan valtakunta on kuin hapanjuuri, joka vaikuttaa koko taikinassa, taikinassa, josta leivotaan leipää, leipää, jolla ravitaan nälkäiset.

Tämänpäiväisessä vertauksessa Jumalan valtakunta ei olekaan pieni, se ei kasva alhaalta käsin. Se annetaan ylhäältä, kuninkaan kutsuna. Se ei vaikuta hiljaa, huomaamatta ja lempeästi – vaan tulee mahtikäskynä, kutsuna, josta kieltäytyminen johtaa kuolemaan – mutta jonka vastaanottaneetkaan eivät kaikki kelpaa juhlien isännälle.

Puhuessaan Jumalan valtakunnasta, ja paljosta muustakin, Raamattu on ristiriitainen kirja. Kun me luemme ja tulkitsemme sitä - yksin, yhdessä, luterilaisen tradition valossa, tämän päivän todellisuudesta käsin – me joudumme aina päättämään mitä otetaan ja mitä jätetään. Martti Luther olisi mielellään jättänyt pois juuri tämän Matteuksen evankeliumin vertauksen kuninkaan pojan häistä. Hän kutsui sitä ”kamalaksi evankeliumiksi”, jonka saarnaamisesta hän ei pitänyt.

Lutherin tavoin pidän tätä evankeliumia vaikeana, kamalanakin. Huomaan aina toivovani, että kuningas armahtaisi miehen, joka on saapunut juhliin ilman häävaatteita. Hän ei kuulu seurapiirien kermaan, hän ei kuulu yhteiskunnallisten vaikuttajien joukkoon, niihin joilla on niin kiire hoitaa bisneksiään, etteivät ehdi hääjuhlaan. Ei, hän kuulu vihonviimeisinä kutsuttujen joukkoon, niihin, jotka tulevat teiltä ja toreilta. Ehkä kutsu siis tulee niin yllättäen, että mies ei ehdi kotiin vaihtamaan parempaa päälle. Tai ehkä miehellä vaan ei ole parempaa päälle pantavaa – vain köyhän ihmisen ainoat vaatteet.

Ja kuitenkin, jokin menee pahasti pieleen. Vaativa, julma ja äkkipikainen kuningas hääjuhlineenko kuvaisi isännöisi sitä Jumalan valtakuntaa, joka kasvaa sinapinsiemenestyä, vaikuttaa hiljaa kuin hapate? Vaikka evankelista kuinka olisi muotoillut tämän vertauksen vastatakseen omaa seurakuntaansa askarruttaneisiin kysymyksiin, meidän tehtävämme on ensisijaisesti miettiä mitä se sanoo meille 3. vuosituhannen kristityille.

Jos Jeesuksen opetuksen keskuksessa on Jumalan valtakunta, hänen toimintansa keskipisteessä on kärsivä ihminen. Särkynyt, sairas, syrjään sysätty ihminen. Hän näkee ne, joiden kohdalla muut kääntävät päänsä pois, kuulee niitä, joiden ääni hukkuu yleiseen meteliin, koskettaa, kutsuu kanssaan samaan pöytään, käy vuoropuhelua, kuuntelee – ja vastaa vasta sitten.

Tämä Jeesus kutsuu meitä lukemaan tämän päivän vertausta myötätunnolla.

Hän kutsuu huomaamaan tämän: Jumalan valtakunnan ovet avataan apposen auki: ja kaikki, aivan kaikki ovat kutsulistalla: rikkaat ja köyhät, valtaapitävät ja kadun kulkijat, hyvät ja pahat. Jumala, rakastava ja kaikkivaltias, haluaa hyvää. Hän haluaa koota kaikki luotunsa yhteen, kattaa pöydän ja tarjota meille ilon ja yltäkylläisyyden juhlan. Hän haluaa kutsua aivan jokaisen omaan valtakuntaansa, saman pöydän ääreen. Yhteiseen pöytään hän kutsuu meitä tänäänkin.

Jeesus, jonka toiminnan keskipisteenä on kärsivä ihminen, kutsuu miettimään omaa juhlavaatettamme. Kaikkivaltias Jumala haluaa, että juhlassa ollaan juhlan arvoisesti. Pukeutuminen on yksi tapa näyttää, että arvostamme kutsua ja iloitsemme siitä - mutta juhlassa myös ollaan juhlamielellä.

Se, joka ottaa kutsun vastaan mutta ei toimi juhlan arvoisesti, torjuu käytännössä kutsun aivan samalla tavalla, kuin ne, jotka eivät ota sitä vastaan alkujaankaan.

Me olemme seuranneet tänne kahta kutsua. Ensimmäisessä kutsussa olemme saaneet uudet vaatteet, juhlavaatteet. Kasteessa me olemme pukeutuneet Kristukseen. Kasteessa me olemme saaneet Jumalan lupaukset armosta ja iankaikkisesta elämästä.

Me olemme saaneet myös kutsun elää todeksi kastetta, uutta elämää Kristuksessa. Jos Jumala kutsuu valtakuntansa juhlaan aivan kaikki, silloin meidänkin on syytä olettaa, että jokainen on kutsuttu – ja huolehtia siitä, että jokainen tuntee olevansa yhtä arvokas, tervetullut, kaivattu.

Kirkolliskokouskutsuun vastatessamme olemme lupautuneet paljon vartijoiksi. Ne jotka ovat äänestäneet meitä, kantavat meitä esirukouksissaan, mutta myös odottavat meiltä paljon. Kaikkien odotuksia emme ole pystyneet täyttämään. Keskinäiset näkemyksemme siitä, miten meidän kristittyinä ja kirkkona pitäisi elää tätä kutsua todeksi vaihtelevat paljon – ovat välillä pahastikin ristiriidassa keskenään.

Ja silti – me kaikki olemme kaikki saaneet saman kutsun ja vastanneet samaan kutsuun myöntävästi. Sama Kristus on kutsunut meidät, sama kirkko on kutsunut meidät.

Vertaus kuninkaan pojan häistä ei kerro, kiinnostävätkö muut juhlavieraat huomiota mieheen, joka ei ole noudattanut pukukoodia. Eikä sillä olekaan merkitystä. Meidän tehtävämme ei ole määritellä kenen puku on oikeanlainen tai juhلاميeli oikein viritetty. Meidän tehtävämme ei ole määritellä, kuka meistä elää uskoaan todeksi oikealla tavalla, kuka lähtee juhlista, ja kuka jää. Se on vain ja ainoastaan Jumalan tehtävä.

Kristus, joka on meidät kutsunut, on myös lunastanut meidät kaikki, ja siksi me elämme yhteydessä keskenämme – ei siksi, että se olisi oma valintamme, vaan koska se on Jumalan tahto. Meidän tehtävämme on elää tätä yhteyttä todeksi niin, että juhlavaatteinamme ovat sovinto, ilo ja rakkaus, sillä Jumalan valtakunta, joka on lähellä, on jo nyt meidän keskellämme.

